

Innovationscenter
for Økologisk Landbrug

Workshop: Afdækning af vidensbehov på skovlandbrugsområdet for øko-konsulenter

Torsdag d. 16. december kl. 13-15

Birgit Ingvorsen – biin@icoel.dk – 237 437 98

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Status for rammevilkår, regler og tilskud til ”en form for skovlandbrug”

Emner:

- Rammer og tilskudsmuligheder under Grundbetaling (GB) og Økologisk Arealtilskud (ØA)
- Forventninger til tilskudsmuligheder fra 2023 og frem

Landbrug med blandet produktion – en form for skovlandbrug

Lavskov – til bioenergi, dyrehold eller som løvfoder

Januar 2021
Du kan få grundbetaling for lavskov, hvis du lever op til støttebetingelserne. Vær særligt opmærksom på kravet om stævning og plantetæthed. Lavskov kan også bruges som miljøfokusområde (MFO), og du kan have dyrehold i lavskov eller udnytte lavskov til løvfoder.

Du skal drive din lavskov plantagemæssigt med henblik på stævning og dermed produktion. Hvis formålet med lavskoven er læhegn, vildtremiser eller permanent skov, er den ikke støtteberettiget.

Årligt aktivitetskrav

Du skal hvert år sikre, at du holder din lavskov i en god, plantagemæssig stand. Det vil sige, at du skal fjerne opvækst af buskads fra rækkerne. Du skal desuden sørge for, at ukrudtet ikke udkonkurrerer og overgrov lavskoven.

Husk at stævne

Du skal stævne lavskoven inden for de definerede omdriftsperioder. PI i rebestand eller blanding af lavskovsarter skal stævnes senest ved udgangen af det 10. år, og beplantninger af poppelarter skal stævnes mindst hvert tyvende år. Etableringsåret tæller med i omdriftsperioden. Lavskov med pil, der fx er plantet i 2015, skal senest være stævnet ved udgangen af 2024. Poppel, der senest er stævnet i 2011, skal senest være stævnet ved udgangen af 2030.

Hvis du ikke stævner lavskoven inden for de definerede omdriftsperioder, vil det medføre en støttenedsettelse og evt. sanktion i det år, hvor stævningen er en støttebetingelse.

Plantetæthed
Plantetætheden for lavskov kun med poppel er mindst 1.000 planter pr. ha. For al anden lavskov gælder det, at der skal være mindst 8.000 planter pr. ha. Plantetætheden skal opfyldes med levende planter i hele kalenderåret. Er plantetætheden mindre, så betragtes arealet som græs, men med for mange træer. Du kan derfor risikere at få et fradrag i din grundbetaling for dine træer.

Godkendte lavskovsarter

Du kan plante træarter inden for disse slægter som lavskov enten i en bestand eller blanding:
PI (Salix spp.), poppel (Populus spp.), hassel (Corylus spp.), elm (Ulmus spp.), løn (Acer spp.), ask (Fraxinus spp.), eg (Quercus spp.), avnbøg (Carpinus spp.), birk (Betula spp.) og el (Alnus spp.).

Krav om areal til lavskovsmarker

En mark med lavskov skal minimum udgøre et areal på 0,30 ha for at være støtteberettiget. Desuden skal en mark med lavskov være mindst 7,5 meter i bredden.

Lavskov kan ikke sammenlægges med andre afgrøder, og marker med lavskov bliver lagt i egne markblokke. Hvis din lavskovsmark er under 0,30 ha, skal du lægge den sammen med andre tilstødende lavskovsmarker i markblokken for at blive støtteberettiget. Du skal desuden være opmærksom på, at sammenlagte lavskovsmarker vil have samme stævningsår. Det vil i så fald være det ældste plantningsår, der kommer til at gælde for hele marken.

Eksempel

En lavskovsmark på 0,20 ha, der er plantet i 2015, lægges sammen med en lavskovsmark på 0,30 ha, der er plantet i 2018. Efter sammenlægningen vil der være en

med blandet produktion?

er en driftsform, hvor du på samme ykning af træer og buske med ommed dyrehold. Det kaldes bl.a. også

kan fx være en frugtplantage, hvor m træerne. Eller det kan være dyrk kombination med stribes af grænsa i samme mark. Det kan også være i med udegrise, som får læ og

for lavskov i fæltsmarked om lavskov

ikke mulighed for grundbetaling til landbrug. Hvis du dog udformer et areal bestående af flere selvstændige flere støtteberettigede afgrøder, omlandbrug danne grundlag for økologisk arealtilskud. Derudover er usdyr glænde i frugtplantager.

» eksempler på måder at opnå realer med skovlandbrug.

og bær kombineret med en anden hold

» med afgræsning: Du må gerne ugt- eller bærplante, så længe dyrtien af plantagen. I grundbetalings- krav til areal af frugtplante/bær- eller til, hvilke frugtplante/bærbuske i længe arealer fremstår velplejet og oldt. Det er ikke et krav, at du hæster arealer skal fremstå som et land- st er muligt at hæste afgrøden. Du må

også gerne have op til 100 spredte træer, som fx nåle- træer eller lignende pr. ha ud over frugtplante, fx hvis du af hensyn til dyrene også ønsker andre træarter.

Husk arbejdsarealet: Du har mulighed for at have op til 20% arbejdsarealer (mellem rækkerne og ”vendepladser”) som en del af din frugtplantage, som kan indregnes sammen med resten af arealet med frugtplante og buske. Arbejdsarealerne må du gerne etablere som græs, urter eller blomster for at tiltrække nyttedyr og fugle til bekæmpelse af skadedyr og for at øge biodiversiteten, så længe det ikke hindrer den plantagemæssige drift af arealet.

Økologitilæg: Ønsker du frugt- og bærlæg under ordningen økologisk arealtilskud, skal du være opmærksom på, at der gælder særlige regler for plantean- tal, rækkeafstand og arbejdsarealer, og at frugtbær- arealet skal være et sammenhængende areal på mindst 0,3 ha.

Du kan læse mere om støttereglerne for økologisk arealtilskud i Vejledning om Økologisk Arealtilskud 2021 på vores hjemmeside: bst.dk.

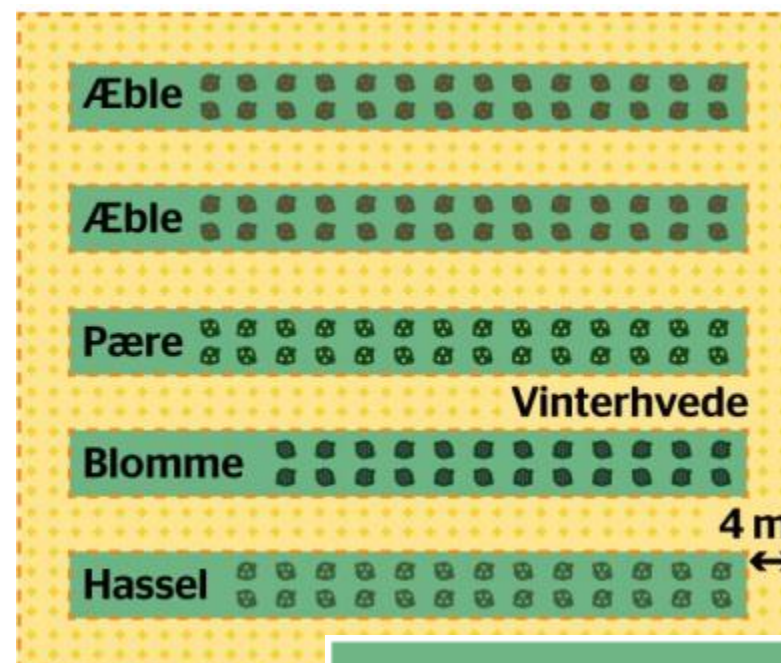
Blandet produktion med omdriftsafgrøder: Du kan kombinere rækker af frugt, bær eller nødder med en omdriftsafgrøde, fx korn, imellem rækkerne (se figur 1). I så fald skal du indtegne de enkelte afgrøder (korn og frugtbær) hver for sig som delarealer i Internet Mark- kort (IMK) med den passende afgrødetype. Hvert delareal med en afgrøde skal leve op til de almindelige støttebetingelser til grundbetaling for den pågældende afgrøde, fx støttebetingelserne for frugtplantager eller omdriftsafgrøder.

Husk, at du også har mulighed for at have op til 20 % arbejdsarealer i de små marker med frugtbær/nødder.

Tilskud eller ej???

- Skovlandbrug som en entydig betegnelse i tilskudsadministrationen findes ikke!
- "En form for skovlandbrug" – kan tilpasses forskellige modeller for tilskud under GB og ØA – fx lavskov eller frugt og bærproduktion
- **Lavskov** – formålet med ordningen er produktion af energiafgrøder og der er krav til plantetal/-tæthed og stævning
- **Frugt/bær-tillæg** – formålet er produktion af frugt/bær/nødder og der er krav til plantetal og plantagemæssig drift mhp. høst

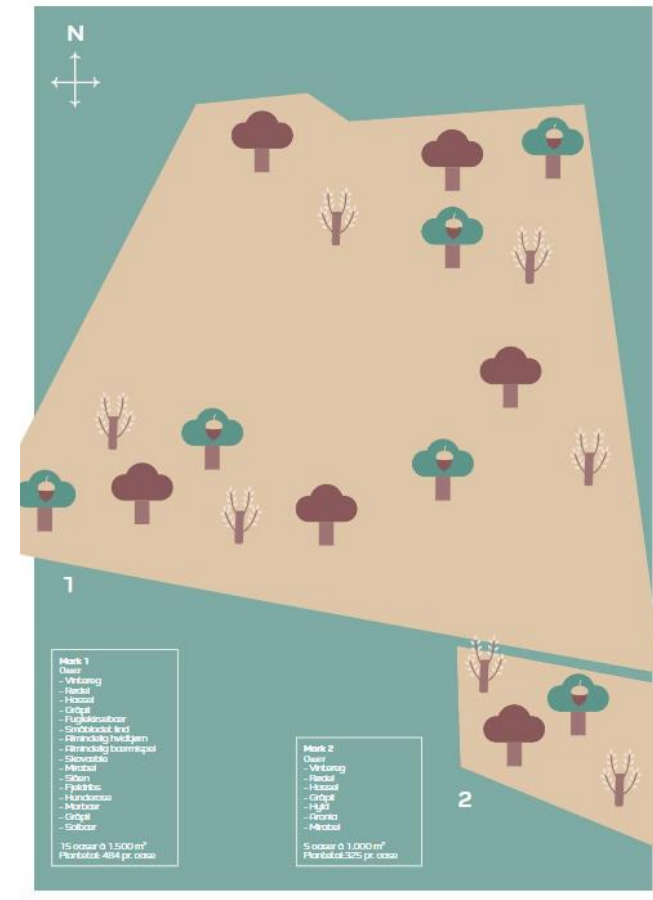

Tilskuddet størrelse – er det værd at gå efter?

- GB og grøn støtte ca. 1900 kr. pr ha (basisværdi + 47 %)
- ØA
 - Basis 870 kr. pr. ha
 - Omlægningstillæg 1200 kr. pr. ha i 2 år
 - Red. N-tillæg 500 kr. pr. ha
 - Frugt/bær-tillæg 4000 kr. pr. ha
- Op til 7270 kr. pr ha med frugt/bær
- Op til 8470 kr. pr ha med frugt/bær i de 2 første år efter omlægning til økologi

Træer på støtteberettigede arealer

- Omdriftsarealer - max 100 enkeltstående træer eller buske på over én meter i højden pr. ha.
- Poppel - max 400 andre træer og buske på over 1 meter i højden ud over poplerne
- "Klynger" af træer eller buske er ikke støtteberettigede.
- En klynge er en gruppe af mindst to træer eller buske på over én meter i højden, hvor trækronerne sammen når op på et areal over 100 m²

Lavskov som udeareal til fjerkræ/grise

- Årligt aktivitetskrav – god plantagemæssig stand
- Stævning – senest ved udgangen af det 10. år – dog hvert 20. år for poppelarter
- Stævning undlades - støttenedsættelse og evt. sanktion i det år, hvor stævningen er en støttebetingelse
- Plantetæthed – hele kalenderåret:
 - Poppel mindst 1.000 levende planter pr. ha
 - Pil og alle andre godkendte arter i renbestand eller blandinger mindst 8.000 levende planter pr. ha
- Max 20 % arbejdsareal
- Andre træer:
 - Pil/blandinger – max 100 spredte træer eller buske af ikke-lavskovsarter pr. ha
 - Poppel – max 400 spredte træer eller buske pr. ha ud over popler (ikke i rækker og ikke i klynger på over 100 m²) Træer, der ikke er godkendte lavskovsarter, tæller ikke med i opgørelsen af plantetætheden og skal heller ikke stævnes

Risiko for underkendelse og krav om tilbagebetaling

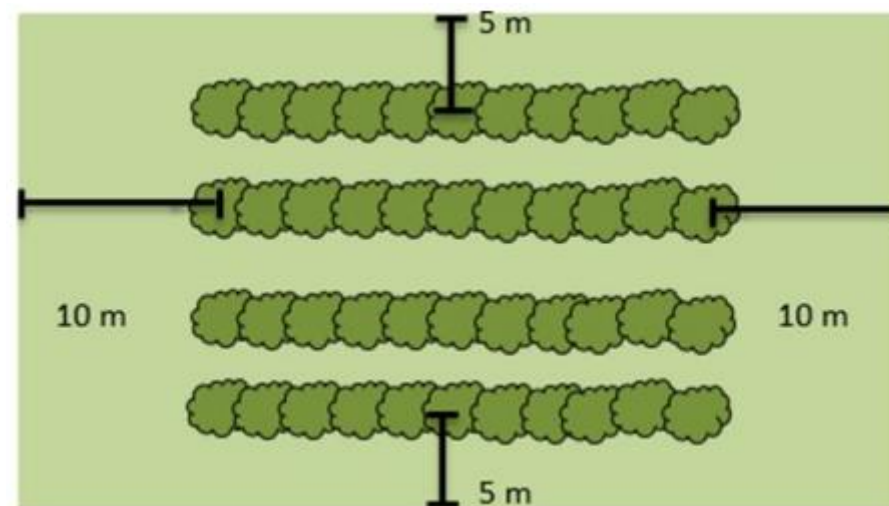

- Plantetallet skal opfyldes til enhver tid
- Træer der går ud skal erstattes/genplantes
- Udearealer til høner og kyllinger – planterne skal beskyttes – men dyrene skal have adgang til min. areal
- Dele af udearealet med græs skal opfylde aktivitetskravet. Længst væk fra stalden kan det være nødvendigt at slå græsset for at være sikker

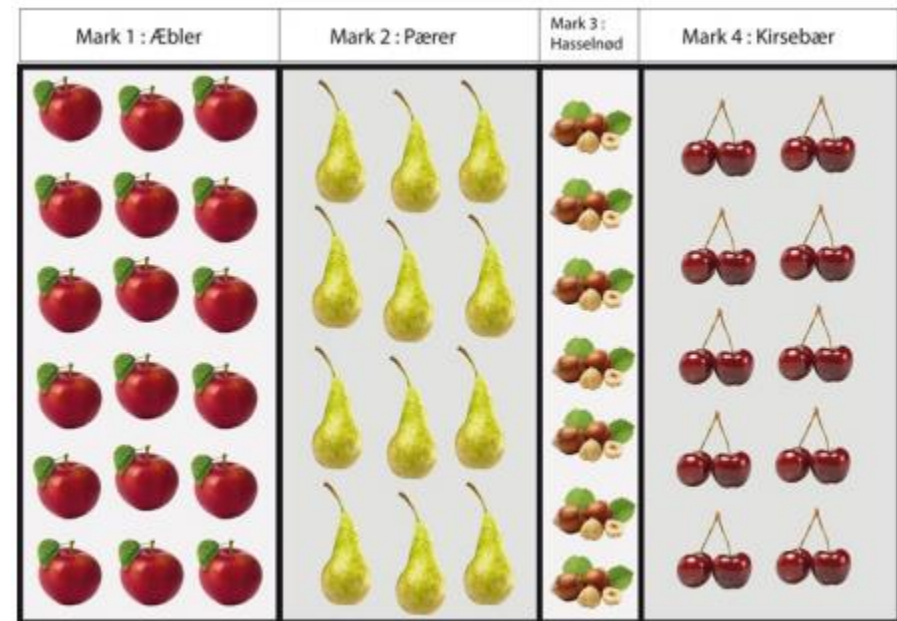
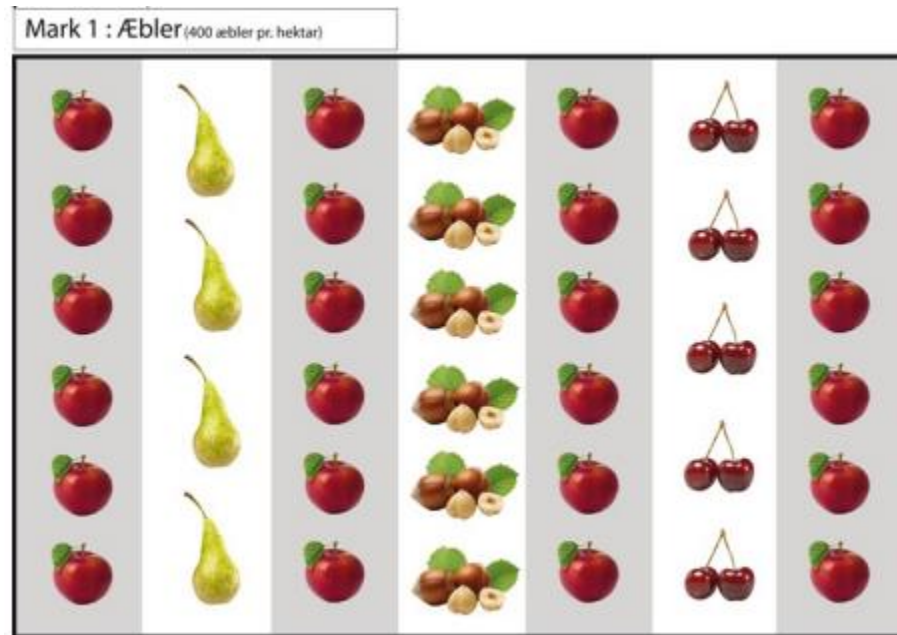

Frugt/bær-tillæg i kombination med andre afgrøder eller dyr

- Min. 0,3 ha sammenhængende areal med samme tilskudssats og i samme markblok
- Godkendte frugt- eller bærafgroder (se liste)
- Min. plantetal for alle arter opfyldes fra fællesskemafrist indtil 31. august og for hele marken inkl. arbejdsarealer
- Arealet skal fremstå som plejet kultur i veldefinerede rækker, der drives mhp. høst/salg af frugt/bær
- "Landbrugsstyrelsen accepterer en afstand mellem rækkerne af træer/buske på maksimalt 10 m, hvis markens hovedformål er produktion af frugt/bær"

Blandinger af flere afgrøder på samme mark

Forbedrede rammer for skovlandbrug fra 2023

Forslag til den danske strategiske CAP-plan 2023-2027 har været i høring og sendes nu til godkendelse i EU

Rammer for skovlandbrug fra 2023

- Basisindkomststøtte (BISS) og eco-schemes – fx Økologisk Arealtilskud
- Men ikke en særskilt ordning/eco-sceme til skovlandbrug
- Definitionerne af støtteberettigede arealer vil give mulighed for at drive skovlandbrug med frugt/bær/nøddetræer i kombination med andre afgrøder eller græs og fx med dyrehold
- Rammerne har været i høring som en overordnet model – men de specifikke regler kommer først når bekendtgørelser og vejledning formuleres
- Ny bruttoarealmodel giver mulighed for at nye småbiotoper og beplantninger fortsat kan få støtte

Støtteberettiget skovlandbrug fra 2023

- "Støtteberettiget skovlandbrug defineres ved at være arealer, hvorpå der dyrkes frugt, bær eller nødder i kombination med mindst én anden afgrøde, dog ikke lavskov."
- "Andre ikke-støtteberettigede træer og buske (spredte træer, klynger og læhegn) på støtteberettigede arealer indgår i de 20 pct. tilladte småbiotoper på arealerne i medfør af overholdelse af aktivitetskravet."
- Det kan betyde at det ikke længere vil være nødvendigt, at hver enkelt areal/afgrøde skal registreres/indtegnes som delmarker – ift. BISS
- Betingelser for frugt/bær-tillæg under ØA-eco-sceme forventes ikke ændret

Basis-indkomststøtte – BISS – 9 GLM-krav

1. Opretholdelse af permanente græsarealer – må højst falde med 5 pct. ifht. referenceåret 2018 - **økologer er ikke undtaget**
2. Minimum beskyttelse af vådområder og tørveområder
3. Forbud mod afbrænding af stubmarker
4. Anlæggelse af 3 meter bræmmer langs vandløb
5. Egned jordbearbejdning eller andre egnede dyrkningsteknikker til mindske af risikoen for jordforringelse, under hensyntagen til hældning.
6. Minimum 60 % plantedække i de mest følsomme perioder
7. Årlig afgrødevariation – **økologer er undtaget**
8. Udlægning af mindst 4 pct. ikke-produktive elementer
9. Forbud mod omlægning af permanent græsarealer i Natura 2000-områder

GLM 8: udlægning af mindst 4 pct. ikke-produktive elementer på omdriftsarealer, bevarelse af landskabstræk og forbud mod klipning af hække og træer i fuglenes yngletid

- Krav om mindst 4 pct. af omdriftsarealet består af:
 - Brak eller Markbræmmer, inkl. 3 meter bræmmer efter GLM4
 - Småbiotoper, både nyetablerede og eksisterende markkrat og damme (huller i marken). Markkrat kan også være vildt- og bivenlige tiltag – **men ikke læhegn**
 - GLM-søer og fortidsminder
 - **Efterafgrøder/græsudlæg kan ikke anvendes!**
- Må ikke inddrages til landbrugsaktivitet i hele kalenderåret – **der må ikke gå dyr på arealerne!**
- Skal indtegnes
- Ingen undtages kravet – dvs. gælder også for økologiske bedrifter og mindre bedrifter

LBST's oplæg til 6 eco-schemes i CAP-plan 2023-27

Overlap på samme mark mulig (+/-)	FORVENTET tilskudsniveau, kr./ha	Økologisk arealstøtte	Miljø- og klimavenligt græs	Ekstensivering med slæt	Planteproduktion	Biodiversitet	Målrettet regulering
Økologisk arealtilskud	Basis:870 kr. N-tillæg: 650/500 kr. Frugt/bær:4.000 kr. Omlægning: 1600/1200 til alle/ingen	1/1 til 31/12	+	-	+	-	-
Miljø- og klimavenligt græs	1.500 kr. (750 kr. i 2027)	+	Græs>2 år (kompensa- tion til kvæg)	-	-	-	-
Ekstensivering med slæt	3.000 kr.	-	-	38.000 ha lavbund	-	-	-
Planteproduktion	640 – 960 kr.	+	-	-	Ekstra afgrøde *-	-	-
Biodiversitet	2.300 kr.	-	-	-	-	Udover 4% i GLM 8	-
Målrettet regul.	700-950 kr.	-	-	-	-	-	Først fra 2026

*) kompensation til kartoffel/sukkerroe. Ekstra afgrøde skal enten være "frugt og bær, grøntsager, oliefrø (ikke raps), visse bælgssæd, rodfrugter, hør og hamp samt kartofler" udover GLM 7

Spørgsmål?

